

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

(หน่วย : พันบาท)

รายการ	งวดบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2560	2559	2558
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,646,113	2,210,503	1,998,626
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	6,112,469	8,998,372	10,927,191
รายได้ค้างรับ	2,326,708	3,158,465	2,982,277
สินค้าคงเหลือ	648,838	1,231,078	1,894,596
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	4,969,659	5,383,289	5,768,961
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,486,138	1,500,057	800,616
สินทรัพย์รวม	22,209,922	25,216,009	27,317,052
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	7,637,150	9,059,369	10,202,660
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,644,428	2,262,171	2,795,882
หุ้นกู้ - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,515,000	880,000	870,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายโครงการ และประมาณการหนี้สิน	891,390	871,956	630,102
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1,250,000	2,985,000	3,285,000
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน-สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	457,912	247,500	2,946
หนี้สินรวม	16,060,107	17,309,488	18,999,152
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	1,006,504	1,006,504	1,006,504
กำไรสะสม ยังไม่ได้จัดสรร	4,087,001	5,104,698	5,345,109
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	1,569,300	2,132,544	2,308,739
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	4,580,515	5,773,977	6,009,161
รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการ	13,022,761	13,675,526	18,366,092
รายได้รวม	13,129,938	13,883,734	18,586,432
ต้นทุนขาย งานตามสัญญาและบริการ	10,842,726	11,040,180	14,335,122
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ	1,889,009	2,238,947	2,553,845
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	486,338	502,318	540,535
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	334	14,364	15,513
ค่าใช้จ่ายรวม	14,442,839	13,358,067	16,945,644
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	(947,960)	71,185	807,688
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	(0.94)	0.07	0.80
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	2,428,770	3,621,654	2,132,667
กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(951,639)	(1,772,234)	(2,019,181)
กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(957,469)	(1,664,559)	(222,565)
มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	1	1	1
จำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว (พันหุ้น)	1,006,504	1,006,504	1,006,504

รายการ		งวดบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
		2560	2559	2558
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	(พันหุ้น)	1,006,504	1,006,504	1,006,504
มูลค่าหุ้นตามบัญชี	(บาท/หุ้น)	4.55	5.74	5.97
เงินปันผลต่อหุ้น	(บาท/หุ้น)	0.10 ^(*)	0.19	0.50

หมายเหตุ : ^(*) เงินปันผลต่อหุ้นประจำปี 2560 จำนวน 0.10 บาท ซึ่งอยู่ในระหว่างการขอพิจารณาอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561

การแสดงอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

อัตราส่วนทางการเงิน	บริษัทฯ และบริษัทย่อย		
	2560	2559	2558
อัตราส่วนสภาพคล่อง (LIQUIDITY RATIOS)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.00	1.25	1.27
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.95	1.16	1.14
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.18	0.25	0.13
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	1.59	1.40	1.89
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	226.42	257.14	190.48
อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	12.21	8.61	6.57
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	29.48	41.81	54.79
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	9.25	6.58	6.86
ระยะเวลารับหนี้ (วัน)	38.92	54.71	52.48
Cash Cycle (วัน)	216.98	244.24	192.79
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (PROFITABILITY RATIOS)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	16.74	19.27	21.95
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	(10.08)	3.80	8.90
อัตรากำไรอื่น (%)	0.82	1.50	1.19
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (เท่า)	N/A	6.98	1.30
อัตรากำไรสุทธิ (%)	(7.22)	0.51	4.35
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	(18.31)	1.21	13.61
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (EFFICIENCY RATIOS)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	(4.00)	0.27	3.02
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	12.20	25.98	38.56
อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.55	0.53	0.70
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (FINANCIAL POLICY RATIOS)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	2.61	2.19	2.28
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	5.36	8.55	5.29
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	1.39	1.43	0.62
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	N/A	268.62	62.29

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมผลการดำเนินงาน

ในปี 2560 บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ SAMART มีรายได้รวมทั้งสิ้น 13,130 ล้านบาท ลดลงจากปี 2559 ที่ร้อยละ 5.42 โดยในปี 2560 รายได้จากการขาย งานตามสัญญา และรายได้จากการบริการลดลงเป็น 13,023 ล้านบาท จาก 13,675 ล้านบาท หรือ คิดเป็นลดลงร้อยละ 4.77 จากปีก่อนหน้า การลดลงของรายได้มีสาเหตุหลักมาจากการยอดขายที่ลดลงในสายธุรกิจ Digital (เดิมคือสายธุรกิจ Mobile Multimedia) เนื่องจากในปีที่ผ่านมาบริษัทฯ ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทิศทางการดำเนินงานของสายธุรกิจนี้ให้มีความมั่นคงและยั่งยืน จากเดิมที่เน้นการจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ มาสู่การดำเนินธุรกิจด้าน Digital เพิ่มรูปแบบ ทั้ง Digital Network Digital Content และ Digital Solutions โดยธุรกิจที่จะเป็นกำลังสำคัญของสายธุรกิจนี้ คือ Digital Network ซึ่งทางบริษัทฯ ได้ร่วมมือกับพันธมิตรในการพัฒนาโครงข่ายวิทยุคมนาคมระบบดิจิทัล (Digital Trunked Radio) และสถานีฐาน (Co-Tower) เพื่อเป็นการสร้างรายได้ประจำให้กับสายธุรกิจต่อไป

ในปี 2560 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 14,443 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,085 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.12 จากปี 2559 สาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 1,535 ล้านบาท ของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่จากสายธุรกิจ Digital โดยบริษัทฯ มีนโยบายในการพิจารณาบันทึกสำรองหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้รายที่ค้างชำระนานเกิน 1 ปี และมีปัญหาในการชำระหนี้ ทั้งนี้ทางฝ่ายบริหารของบริษัทฯ กำลังดำเนินการติดตามชำระหนี้ตามขั้นตอนของบริษัทฯ และได้พิจารณาแล้วว่าการตั้งสำรองนี้เหมาะสมและเพียงพอกับการยุติการประกอบกิจการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยทางบริษัทฯ ก็ยังดำเนินการให้บริการหลังการขาย (After-Sale Service) สำหรับลูกค้าที่ยังใช้สินค้าของบริษัทฯ อยู่ ในส่วนของอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นอยู่ที่อัตราร้อยละ 16.74 ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีอัตราร้อยละ 19.27 ซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงของสัดส่วนการทำกำไรของสายธุรกิจ Digital ซึ่งได้รับผลกระทบจากการหดตัวของภาคบริโภค และการแข่งขันอย่างรุนแรงของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ อย่างไรก็ดีตาม บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวมทั้งสิ้น 1,889 ล้านบาท โดยลดลงจากปีก่อน 350 ล้านบาท

ในปี 2560 มีค่าใช้จ่ายทางการเงินรวม 486 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.18 บริษัทฯ มีขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ รวม 948 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้าโดยสาเหตุหลักมาจากการขาดทุนในสายธุรกิจ Digital

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ในปี 2560 บริษัทฯ มีรายได้จากการขายและงานตามสัญญา รวมทั้งรายได้จากการบริการเป็นจำนวนทั้งสิ้น 13,023 ล้านบาท ปรับตัวลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4.77

รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการแยกตามประเภทธุรกิจ

สายธุรกิจ	รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการในปี 2560 (ล้านบาท)	รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการ ในปี 2559 (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต
ICT Solution and Service	6,949	5,721	21.46%
Digital (เดิม Mobile Multimedia)	1,334	3,336	-60.01%
Call Center	818	962	-14.97%
Utilities and Transportations	3,502	3,350	4.54%
Technology Related Services	888	684	29.82%
รายการปรับปรุงและระหว่างกัน	-468	-407	14.99%
รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการ (ก่อนรายการระหว่างกัน)	13,023	13,676	-4.77%

สายธุรกิจ ICT Solution and Service (“SAMTEL”)

ในปี 2560 สายธุรกิจ ICT Solution and Service มีรายได้จากการขาย งานตามสัญญาและรายได้จากการบริการรวมทั้งสิ้น 6,949 ล้านบาท ปรับตัวสูงขึ้นจากปีก่อนหน้าอยู่ที่อัตราร้อยละ 21.46 โดยในปีที่ผ่านมา SAMTEL ได้เซ็นสัญญาในโครงการใหม่ รวมเป็นมูลค่างาน 6,355 ล้านบาท เช่น โครงการจัดซื้อและจ้างบริการบำรุงรักษาระบบ Core Banking และระบบงาน Loan Origination จากธนาคารอาคารสงเคราะห์ มูลค่า 1,400 ล้านบาท โครงการพัฒนาระบบโทรคมนาคมทหาร จากกองบัญชาการกองทัพไทย มูลค่า 941 ล้านบาท โครงการรับจ้างรายการอุปกรณ์ขยายความจุระบบสื่อสารสัญญาณ Backhaul ระหว่างส่วนกลางกับสถานีเคเบิลใต้น้ำ กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) มูลค่า 410 ล้านบาท เป็นต้น โดยบริษัทมีงานคงค้างที่ยังไม่ได้รับรายได้ (Backlog) ณ สิ้นปี 2560 เป็นมูลค่า 8,313 ล้านบาท

สายธุรกิจ Digital (“SDC”)

อันเนื่องมาจากการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่จากทั้งบริษัทผู้จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นผลให้รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการในปี 2560 ของสายธุรกิจ Digital ลดลงอย่างมาก ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมา บริษัทฯ ได้ปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินธุรกิจ ด้วยเป้าหมายในการสร้างรายได้ประจำจากการต่อยอดและการลงทุนในธุรกิจใหม่ๆ อันประกอบไปด้วยธุรกิจ Digital Network Digital Content และ Digital Solutions

สายธุรกิจ Call Center (“OTO”)

ในปี 2560 บมจ. วันวัน คอนแทคส์ หรือ “OTO” รับรู้รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการรวม 818 ล้านบาท ปรับตัวลดลงจากปีก่อนหน้าในอัตราร้อยละ 14.56 อันเนื่องมาจากลดลงของงานบริการออกแบบ พัฒนา และติดตั้งระบบศูนย์บริการข้อมูลแบบเบ็ดเสร็จ (Turnkey) อนึ่งบริษัทยังคงมุ่งเน้นการสร้างรายได้จากการให้บริการมากขึ้น อาทิเช่น การให้บริการบริหารจัดการศูนย์ลูกค้าสัมพันธ์แบบเต็มรูปแบบ (Fully Outsourced Contact Center Management Service) การให้บริการระบบศูนย์บริการให้ข้อมูลและอุปกรณ์ (Contact Center Facility Outsourced) การให้บริการจัดหาลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Service Representative Outsourced) และการให้บริการบำรุงรักษาศูนย์ให้บริการข้อมูล (Maintenance Service) ซึ่งอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัทในปีที่ผ่านมาอยู่ที่อัตราร้อยละ 15.0 โดยในปี 2561 นั้น บริษัทยังคงเน้นกลยุทธ์ในการขยายสู่ตลาดต่างประเทศ รวมถึงการนำเสนอบริการใหม่ๆ เพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับลูกค้า

สายธุรกิจที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯสายธุรกิจ Utilities and Transportations

หนึ่งในปัจจัยหลักที่ช่วยผลักดันให้ธุรกิจในกลุ่มบริษัทสามารถเติบโตขึ้น คือสายธุรกิจ Utilities and Transportations ในปีนี้รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการเติบโตขึ้นเป็น 3,502 ล้านบาท จาก 3,350 ล้านบาทในปีที่ผ่านมา หรือสูงขึ้นร้อยละ 4.53 โดยในปี 2560 รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการที่ปรับตัวสูงขึ้นเป็นผลมาจากการเติบโตของธุรกิจให้บริการการควบคุมจราจรทางอากาศในประเทศกัมพูชาของบริษัท แคมโบเดียแอร์ ทราฟฟิค เซอร์วิส จำกัด หรือ “CATS” ซึ่งในปี CATS มีจำนวนเที่ยวบินเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 109,060 เที่ยวบิน จาก 95,715 เที่ยวบินในปีที่ผ่านมา หรือสูงขึ้นร้อยละ 13.94 นอกจากนี้ บริษัทมีเป้าหมายในการขยายธุรกิจประเภท Utilities and Transportations โดยในปัจจุบัน บริษัท สามารถ ยู-ทรานส์ จำกัด หรือ “SUT” อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการโรงไฟฟ้าทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีการศึกษาทั้งโรงไฟฟ้าจากขยะ โรงไฟฟ้าถ่านหิน โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ และธุรกิจสายส่งไฟฟ้าสำหรับโรงไฟฟ้าถ่านหิน โดยในปัจจุบัน บริษัทได้รับอนุมัติจากทางรัฐบาลกัมพูชาในการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน จำนวน 2,000 เมกะวัตต์ ในพื้นที่เกาะกง ซึ่งบริษัทกำลังจะเข้าเจรจาเพื่อลงนามใน Project Development Agreement (PDA) กับประเทศกัมพูชา และบริษัทอยู่ระหว่างการเจรจากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยหรือ EGAT (ผู้รับซื้อไฟฟ้า) และคาดว่าจะมีการลงนามในบันทึกความเข้าใจการรับซื้อไฟฟ้า (MOU of Tariff) โดยเร็ว

สายธุรกิจ Technology Related Services

รายได้จากการขาย งานตามสัญญาและบริการของสายธุรกิจ Technology Related Services ในปี 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 888 ล้านบาท จาก 684 ล้านบาทในปีก่อนหน้า หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 29.82 โดยการเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากบริษัท วิชั่น แอนด์ ซิเคียวตี้ ซีเอส เด็ม จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจด้านระบบรักษาความปลอดภัย รวมถึงการติดตั้งกล้องวงจรปิดคุณภาพสูง

ฐานะทางการเงิน (Financial Statement)สินทรัพย์ (Assets)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวมลดลง 3,006 ล้านบาท เป็น 22,210 ล้านบาท หรือปรับตัวลดลงร้อยละ 11.92 จากปีก่อนหน้า สินทรัพย์หมุนเวียนปรับลดลง 3,202 ล้านบาท เป็น 13,842 ล้านบาท เป็นผลจากการปรับตัวลดลงของลูกหนี้การค้า ลูกหนี้อื่น และรายได้ค้างรับ อย่างไรก็ตาม สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 8,368 ล้านบาทในปีนี้ จาก 8,172 ล้านบาทในปีที่ผ่านมา

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นเป็น 2,646 ล้านบาท จาก 2,211 ล้านบาทในปีที่ผ่านมา หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.71

ลูกหนี้การค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้ารวม 6,112 ล้านบาท ลดลง 2,886 ล้านบาท เทียบกับสิ้นปีที่ผ่านมา การลดลงของลูกหนี้การค้า มีสาเหตุหลักมาจากสายธุรกิจ Digital และสายธุรกิจ ICT Solution and Service

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E Ratio)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (หนี้สินรวม หัก ส่วนของผู้ถือหุ้น) ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 2.61 เท่า จาก 2.19 เท่า ในปีก่อนหน้า ในขณะที่อัตราส่วนหนี้สิน (ที่มีดอกเบี้ย) ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 2.03 เท่า จาก 1.67 เท่า ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของส่วนของผู้ถือหุ้น

สภาพคล่อง (Liquidity)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (Current Ratio) อยู่ที่ 1.00 เท่า ซึ่งลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า

บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานอยู่ที่ 2,429 ล้านบาท กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 952 ล้านบาท และกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน 957 ล้านบาท ส่งผลให้ในปีนี้น้ำเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น 436 ล้านบาท เป็น 2,646 ล้านบาท

แหล่งที่มาของเงินทุน (Sources of fund)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อยเท่ากับ 6,150 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้า 1,757 ล้านบาท ในขณะที่กำไรสะสมในส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรรมีมูลค่า 4,087 ล้านบาท

หนี้สินรวมของบริษัทฯ ลดลงเป็น 16,060 ล้านบาท เป็นผลมาจากการการลดลงของเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน